

Luarea deciziilor biblice

LECTIA
ZECE

PERSPECTIVA EXISTENȚIALĂ:
ALEGEREA BINELUI

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel®. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. Obținerea informației.....	2
A. Experiența	2
1. Interacțiunea fizică	3
2. Interacțiunea mentală	4
B. Imaginația	5
1. Creativitatea	5
2. Timpul	6
3. Distanța	7
III. Evaluarea informației	8
A. Rațiunea	8
B. Conștiința	9
C. Emoțiile	11
IV. Aplicarea informației	13
A. Inima	13
1. Angajamentele	14
2. Dorințele	15
B. Voința	16
V. Concluzie	18

Luarea deciziilor biblice

Lecția zece

Perspectiva existențială: alegerea binelui

INTRODUCERE

V-ați gândit vreodată la scuzele pe care le folosesc oamenii pentru a nu face ceea ce trebuie? Când copiii nu-și fac temele, sau când angajații nu-și fac treaba, sau când prietenii nu-și țin promisiunile, cum justifică lucrul acesta? Poate nu au avut informațiile necesare, iar astfel scuza lor este “n-am știut”. Poate că n-au înțeles informația pe care au primit-o, așa că spun “n-am știut că trebuia să fac lucrul acesta”. Poate că, pur și simplu, au preferat să facă altceva, așa încât recunosc “n-am vrut să fac”. Realitatea este că, pentru a face ceea ce trebuie, până la urmă, trebuie să facem multe alte lucruri adiacente. Trebuie să obținem informația necesară, trebuie s-o evaluăm bine și trebuie s-o aplicăm corect.

Aceasta este a zecea-a lecție din seria *Luarea deciziilor biblice* și am intitulat-o “Perspectiva Existențială: alegerea binelui”. În această lecție, vom analiza felul în care creștinii iau decizii de natură etică - cum facem să alegem binele. În mod special, ne vom focaliza atenția asupra felului în care abilitățile și capacitățile noastre personale contribuie la aceste decizii.

De-a lungul acestor lecții, am afirmat că judecata de natură etică presupune aplicarea Cuvântului lui Dumnezeu la o anumită situație, de către o persoană. De asemenea, am subliniat trei elemente componente ale acestui model: Cuvântul lui Dumnezeu, situația și persoana.

Când abordăm etica focalizându-ne asupra Cuvântului lui Dumnezeu, folosim perspectiva normativă. Când acordăm atenție anumitor circumstanțe precum realitățile, obiectivele și mijloacele, folosim perspectiva situațională. În fine, când ne concentrăm asupra persoanelor implicate în luarea deciziilor etice, analizăm lucrurile din perspectiva existențială. Fiecare dintre aceste perspective contribuie la deciziile de natură etică, oferindu-ne informații despre Dumnezeu, despre situație și despre propria noastră persoană. Toate sunt în strânsă legătură una cu cealaltă. În această lecție, vom privi încă o dată la perspectiva existențială, focalizându-ne, de data aceasta, asupra modalității în care ne folosim de propriile abilități în procesul alegerii binelui.

Oamenii folosesc o varietate de capacități și abilități în luarea deciziilor etice. În această lecție, ne vom referi la aceste capacități ca abilități existențiale. Există multe modalități de a descrie aceste abilități, dar noi le vom sumariza folosind șapte categorii: experiență, imaginație, rațiune, conștiință, emoții, inimă și voință. E adevărat că aceste abilități existențiale se întrepătrund foarte mult. Există un înalt grad de inter-relaționare și interdependență. Cu toate acestea, fiecare are menirea ei, astfel încât este necesar să privim la rolul pe care fiecare dintre aceste abilități îl joacă în procesul etic.

În această lecție, vom grupa abilitățile existențiale în funcție de modul în care ne ajută, de obicei, se luăm decizii etice. Aceste clasificări sunt puțin artificiale deoarece toate abilitățile și capacitățile noastre își aduc contribuția în fiecare moment. Însă este adevărat și faptul că ne bazăm în principal pe anumite abilități pentru a face anumite

lucruri, așa că această clasificare poate fi folositoare în discuția despre procesul decizional etc.

În analizarea conceptului de alegere a binelui, vom viza modul în care abilitățile noastre existențiale funcționează în trei etape ale procesului decizional. Întâi, vom privi la principalele abilități pe care le folosim atunci când obținem informația privitoare la situația în care ne aflăm, la propria persoană și la Cuvântul lui Dumnezeu. Apoi, vom studia capacitățile și abilitățile pe care le folosim atunci când evaluăm această informație și, în fine, ne vom focaliza asupra celor pe care le folosim atunci când aplicăm informația de care dispunem pentru luarea deciziilor etice. Să începem cu principalele abilități pe care le folosim atunci când obținem informația.

OBȚINEREA INFORMAȚIEI

Vom lua în discuție două dintre abilitățile fundamentale și esențiale în obținerea informației. Mai întâi, vom vedea modul în care ne bazăm pe experiență și, apoi, vom privi la felul în care imaginația noastră contribuie la obținerea informației. Să începem cu felul în care experiența ne ajută să obținem informația de care avem nevoie în luarea deciziilor etice.

EXPERIENȚA

Oricât ar părea de evident, este foarte important să nu uităm, în studiul eticii, faptul că ființa umană își obține informația printr-o mare varietate de experiențe. Cunoaștem oameni pentru că îi vedem, vorbim cu ei ș.a.m.d., fiecare dintre acestea reprezentând o experiență în sine. Știm sentimentul creat de emoții deoarece am experimentat iubire, teamă, mânie și altele asemenea lor. Cunoaștem anumite evenimente în mod nemijlocit, deoarece am trecut prin ele, experimentându-le personal. Despre altele știm în mod indirect, deoarece am citit despre ele sau am aflat prin intermediul altor mijloace de informare. Acesta este tipul de experiențe la care facem referire în această lecție, acesta și altele similare.

Pentru a sumariza toate aceste tipuri de experiențe, vom defini experiența ca reprezentând conștienta personală cu privire la persoane, obiecte și evenimente. Fiecare experiență aduce un anumit tip de informație, fie cu privire la Dumnezeu, fie cu privire la lumea din jurul nostru fie cu privire la noi. Aceasta informație ne ajută să discernem binele de rău.

Analizând în detaliu subiectul experienței, vom pune accentul pe două direcții. Mai întâi, ne vom focaliza asupra interacțiunilor noastre fizice sau senzoriale cu lumea din jurul nostru și, apoi, vom aborda domeniul experiențelor mentale, adică al acelor experiențe care se produc în mintea noastră. Să începem cu interacțiunea fizică nemijlocită cu lumea din jurul nostru.

Interacțiunea fizică

Interacțiunea fizică nemijlocită cu lumea din jur are loc prin intermediul percepției noastre senzoriale: văz, auzi, miros, gust și atingere. Aceste cinci simțuri reprezintă principalele căi prin care obținem informație despre Dumnezeu, oameni, obiecte, mediu înconjurător și multe alte evenimente care au loc. De exemplu, știm anumite lucruri despre oameni deoarece îi vedem, stăm de vorbă cu ei și-i atingem. Aflăm despre anumite evenimente, prin faptul că suntem martori direcți, citim sau auzim vorbindu-se despre ele. Și despre gloria lui Dumnezeu aflăm citind Cuvântul lui, ascultând pe alții vorbind despre El și o observând măreția creației Lui.

Bineînțeles că Scriptura ne atrage uneori atenția cu privire la limitele simțurilor noastre. De exemplu, în 2 Corinteni 5:7, Pavel scrie:

Umblăm prin credință, nu prin vedere. (2 Corinteni 5:7)

După cum arată Pavel aici, simțurile noastre sunt limitate în abilitatea lor de a ne oferi informații cu privire la viitorul mântuirii noastre. Da, ne folosim vederea pentru a citi Cuvântul lui Dumnezeu, dar e nevoie de mai mult decât percepția senzorială pentru a fi convinși de adevărul Lui pentru aceasta e nevoie de credință în lucruri dincolo de capacitatea noastră senzorială nemijlocită.

Dar, dincolo de aceste limitări, Dumnezeu ne-a oferit simțurile ca mijloace importante de obținere a informației. Ca urmare, simțurile noastre, în general, sunt de încredere, ajutându-ne să obținem obținem informații reale despre Dumnezeu, despre creația din jurul nostru și despre noi înșine. Trebuie să fim conștienți că evenimentul căderii umanității în păcat a afectat percepția noastră senzorială. Nu doar boala și alte anomalii limitează capacitățile fizice, ci, uneori, avem de-a face chiar și cu iluzii. Uneori avem impresia că auzim sau vedem lucruri care nu se află acolo într-adevăr dar, în general, simțurile noastre sunt de încredere. Iată ce scrie Ioan , în 1 Ioan 1:1-3:

Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre, cu privire la Cuvântul vieții pentru că viața a fost arătată, și noi am văzut-o și mărturisim despre ea și vă vestim viața veșnică, viață care era la Tatăl și care ne-a fost arătată. Deci ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtașie cu noi. (1 Ioan 1:1-3)

Ioan vorbește despre văz, auz și atingere ca despre simțuri de încredere și care i-au oferit, atât lui, cât și altora, informații despre Isus. În același fel, cei ce citesc cuvintele lui Ioan se folosesc de simțurile lor pentru a le înțelege, ascultând și citind mărturia lui, astfel încât și ei să aibă cunoștința adevărului.

La fel, Psalmul 34:8 ne încurajează cu următoarele cuvinte:

Gustați și vedeți ce bun este Domnul! (Psalmul 34:8)

După cum ne învață David aici, faptul că avem ce mânca, este dovada bunătații lui Dumnezeu și ne învață că El ne iubește și ne poartă de grijă. Și, deși nu-L putem vedea fizic pe Dumnezeu, percepția noastră asupra bunătații Lui poate fi descrisă

metaforic ca vedere, deoarece ne oferă informații despre El. Deci, atât simțul gustului cât și experiența de a mânca ne oferă informație de încredere despre Dumnezeu.

Tot prin intermediul simțurilor noastre aflăm despre normele lui Dumnezeu, care sunt arătate în revelația specială și în cea generală. Simțurile noastre fizice ne ajută să aflăm multe realități, să stabilim obiective și să descoperim mijloace potrivite situației noastre. Prin intermediul simțurilor noastre aflăm multe lucruri și despre noi înșine. Da, trebuie să fim atenți pentru a ne folosi în mod corect simțurile și trebuie să folosim Scriptura și alte abilități pe care le avem pentru a confirma informația pe care o obținem prin intermediul lor. Dar, de asemenea, trebuie să recunoaștem că simțurile noastre sunt, în general, instrumente de încredere pe care Dumnezeu ni le-a dat și că informația pe care o obținem prin intermediul lor este esențială în etica creștină.

După ce am analizat interacțiunea fizică nemijlocită cu lumea din jur, ca parte importantă a experienței noastre, suntem gata să discutăm despre domeniul experiențelor mentale, adică al acelor experiențe care au loc în mintea noastră.

Interacțiunea mentală

Simțurile noastre ne oferă informații, dar, până când aceste informații nu trec prin procesele interne de gândire, nu duc la cunoaștere. Încă de la început, trebuie să recunoaștem că, de-a lungul istoriei, relația dintre percepția senzorială și procesele mentale a fost înțeleasă în foarte multe moduri. Dar, pentru scopul lecției noastre, vom ilustra legătura dintre cele două într-un mod foarte simplu.

Să luăm ca exemplu experiența de a vedea o vacă. Atunci când văd o vacă, ochii mei trimit imaginea ei la creier. Aceasta reprezintă experiența senzorială a văzului. Dar, concluzia la care ajung, și anume aceea că animalul respectiv e o vacă, este una de natură mentală. Ochii mei nu spun minții ca acea imagine este o vaca ci, dimpotrivă, mintea mea este cea care interpretează imaginea în cauză ca fiind o vacă. Doar atunci când mintea mea a trecut deja prin experiența percepției unei vaci, ceea ce văd poate duce la cunoaștere.

În mod asemănător, toate experiențele noastre de natură mentală sunt esențiale pentru obținerea informației. Reflecția de sine, introspecția, emoțiile, amintirile, imaginile, planurile de viitor, frământarea cu problemele, conștiința de Dumnezeu, convingerea de păcat, toate acestea reprezintă activități interioare pe care le experimentăm.

La fel ca în cazul experienței senzoriale, și experiența noastră mentală este afectată de păcat. Uneori, facem greșeli în modul nostru de gândire sau credem că am experimentat lucruri care nu au avut loc în realitate. Deci, trebuie să confirmăm propriile noastre experiențe prin intermediul Scripturii și al celorlalte abilități de care dispunem, dar trebuie să recunoaștem că Duhul Sfânt folosește experiențele noastre de natură mentală pentru a ne da învățătura adevărată.

Discutând despre experiențele de natură mentală în felul acesta, nu ne este greu să vedem că întregul proces al obținerii de informații poate fi evaluat prin intermediul experiențelor mentale. Fie că informația noastră provine din citirea cărților sau din observarea evenimentelor, locul în care ajunge este, în ultimă instanță, mintea noastră și,

din acest motiv, experiența mentală este esențială pentru obținerea și procesarea informației.

Cu această înțelegere a experienței, să abordăm a doua abilitate existențială pe care o folosim pentru obținerea informației: imaginația. Imaginația este uneori considerată o modalitate ilegitimă de căutare a informației și care duce, în mod obligatoriu, la concluzii false sau chiar la înșelăciune. Dar, după cum vom vedea, Biblia prezintă multe modalități pozitive de folosire a imaginației.

IMAGINAȚIA

În această lecție, vom folosi termenul imaginație, pur și simplu, pentru a ne referi la abilitatea noastră de a crea imagini mentale ale lucrurilor care trec dincolo de experiența noastră nemijlocită. La prima vedere, poate pare ciudat să te gândești la imaginație ca la o modalitate de obținere a informației de natură etică. Dar, după cum vom vedea, abilitățile noastre imaginative reprezintă o parte esențială în procesul învățării și descoperirii lucrurilor despre Dumnezeu, despre lume și despre noi înșine.

Vom explora conceptul de imaginație pe trei direcții. Mai întâi, vom vorbi despre imaginație ca despre o formă a creativității, apoi, vom vedea câteva modalități prin care imaginația ne ajută să medităm la subiecte care au existat diferite perioade ale istoriei și, în final, vom privi la modul în care imaginația ne permite să ne gândim la lucrurile care sunt fizic departe de noi. Vom începe prin a studia ideea că imaginația reprezintă o formă de creativitate.

Creativitatea

În general, creativitatea este studiată analizând etapele pe care le parcurge un artist atunci când își realizează tablourile. Adesea, acesta începe prin a conceptualiza, prin a crea o imagine mentală a desenelor lui. Când începe să picteze, are în minte deja rezultatul fiecărei mișcări a pensulei înainte de a o executa. și, dacă rezultatul se potrivește cu ce a avut în minte, de obicei este mulțumit. Dar, dacă rezultatul nu se potrivește cu imaginea din mintea lui, poate interveni pentru a face modificările necesare. Acest proces de îmbinare a picturii cu imaginația continuă până în momentul în care opera este terminată.

În mod asemănător, imaginația este implicată în tot ceea ce facem sau creăm. Ne folosim imaginația în fiecare zi, pentru acte creative simple, precum decizia privitoare la ce fel de mâncare vom găti, sau ce vom spune într-o conversație. Și ne folosim imaginația în multe alte genuri creative. Oamenii de știință folosesc imaginația pentru a inventa teorii și modalități de testare a acestora. Inventatorii își folosesc imaginația pentru a crea noi tehnologii și aparate. Arhitecții își folosesc pentru a proiecta clădiri și poduri. Profesorii și predicatorii își folosesc imaginația pentru a-și scrie lecțiile și predicile.

Iată relatarea evenimentului din 2 Samuel 12:1-7:

Natan... a zis: "Într-o cetate erau doi oameni, unul bogat și altul sărac... Săracul n-avea nimic decât o mielușea, pe care... o creștea la

el împreună cu copiii lui; ea mânca din aceeași bucată de pâine cu el, bea din același pahar cu el, dormea la sânul lui și o privea ca pe fata lui... Și bogatul... a luat oaia săracului și a gătit-o pentru omul care venise la el." David s-a aprins foarte tare de mânie împotriva omului acestuia și a zis lui Natan: "Viu este Domnul, că omul care a făcut lucrul acesta este vrednic de moarte." Și Natan a zis lui David: "Tu ești omul acesta!" (2 Samuel 12:1-7)

Sub inspirația Duhului Sfânt, Natan dă naștere unei situații etice imaginare, un caz de natură legală și îi cere lui David să tragă o concluzie morală în urma acestei situații imaginare. Succesul confruntării împăratului de către prooroc se bazează pe capacitatea lui David de a avea imaginație și creativitate.

După cum ilustrează acest exemplu biblic, imaginația ne dă posibilitatea să creăm și să recunoaștem tipare morale și analogii. De exemplu, studiind Scriptura întâlnim multe exemple specifice ale lucrurilor pe care Dumnezeu le binecuvântează sau pe care le blestemă și, de asemenea, găsim multe principii generale care explică modul în care Dumnezeu determină ce anume binecuvântează și ce anume blestemă. Înțelegerea felului în care aceste principii generale se raportează la anumite exemple specifice este, într-o anumită măsură, o problemă de imaginație și creativitate. Realizăm conexiuni între principii și exemple și testăm aceste conexiuni prin imaginarea unor contra-exemple. Apoi, ne imaginăm modalități concrete de aplicare a acestor principii în viața noastră.

Bineînțeles, trebuie să ținem cont de stricăciunea păcatului care ne poate conduce la imaginarea unei multitudini de erori, deci, trebuie să ne folosim celelalte abilități pentru a ne asigura că concluziile imaginației noastre sunt conforme Cuvântului lui Dumnezeu. Dar, putem avea o destul de mare încredere în imaginația noastră, atunci când o folosim corect și cu grijă, deoarece Duhul Sfânt ne-a dat aceasta abilitate ca o unealtă pentru evaluarea informației de natură etică.

Pe lângă folosirea imaginației în procese creative, o putem folosi pentru a ne ajuta să ne gândim la lucruri de care ne despart lungi perioade de timp, adică lucruri care nu există la momentul în care ne gândim la ele.

Timpul

Să ne gândim la Isus. El nu mai trăiește pe pământ, așa cum a făcut-o atunci când își învâța ucenicii. El nu mai moare pe cruce, nu mai înviază dintre morți și nu se mai înalță la cer. Deci, pentru a înțelege și aplica lucrarea Domnului Isus la deciziile noastre etice, trebuie să ne folosim abilitatea de a ne imagina trecutul.

De exemplu, Biblia ne cere să urmărim obiective bune, în mod special glorificarea lui Dumnezeu, prin triumful împărăției Lui. Dar, acest obiectiv este unul care ține de viitor. Pentru a-l putea urmări, trebuie să ni-l imaginăm. De asemenea, trebuie să ne folosim imaginația pentru a descoperi cele mai bune mijloace de atingere a acestui obiectiv. Pe scurt, fără abilitatea de a ne imagina viitorul, nu am putea aplica Cuvântul lui Dumnezeu la viața noastră.

După ce am privit la imaginație în termeni de creativitate și timp, trebuie să ne îndreptăm către modul în care imaginația ne ajută să studiem lucruri de care ne desparte o

anumită distanță. La fel cum timpul ne desparte de anumite lucruri, distanța fizică poate face același lucru.

Distanța

De exemplu, foarte puțini dintre noi am vizitat insula Malta, unde apostolul Pavel a naufragiat în drum spre Roma. Dar, faptul că n-am văzut niciodată cu ochii noștri insula aceasta, nu înseamnă că nu ne-o putem imagina. De fapt, într-o anumită măsură, atunci când citim relatarea biblică a timpului petrecut de Pavel în Malta, din cartea Faptele Apostolilor, este imposibil să nu ne-o imaginăm.

Când oamenii și lucrurile se află la mare distanță, dincolo de capacitatea simțurilor noastre de a le percepe, ele nu mai fac parte din domeniul nostru de experiență. Deoarece nu mai fac parte din arealul pe care-l putem experimenta, trebuie să ne folosim imaginația atunci când gândim la ele. Bineînțeles că informația primită despre lucruri aflate la distanță este supusă greșeli și la fel și opiniile noastre despre acestea. Ca urmare, trebuie să ne bazăm pe Duhul Sfânt, care ne ajută să ne evaluăm propria imaginație în conformitate cu Cuvântul lui Dumnezeu și s-o potrivim la celelalte abilități și capacități pe care le avem. Dacă este folosită corect, imaginația reprezintă o unealtă foarte folositoare atunci când ne gândim la lucruri care sunt departe de noi.

Să analizăm cazul apostolului Pavel din perioada în care se afla în închisoare. Conform Filipeni 2:25 și 4:18, când biserica din Filipi a auzit că Pavel se află în închisoare și în mari nevoi, i-au trimis un dar financiar pentru a-l ajuta și un frate care să-l slujească. Aceasta a reprezentat o decizie corectă, care a luat în considerare realitățile, a stabilit un obiectiv bun și, apoi, a folosit mijloacele necesare pentru atingerea acestui obiectiv.

Dar, trebuie să observăm cât de mult s-a bazat acest întreg proces pe imaginația care i-a ajutat pe oameni să străbată distanța dintre Pavel și Filipi. Pavel nu era în arealul pe care filipenii îl puteau experimenta, prin urmare, au trebuit să-și folosească imaginația, pentru a înțelege realitățile situației în care se afla apostolul. Apoi, și-au folosit imaginația pentru a stabili obiectivul schimbării circumstanțelor lui Pavel din depărtata închisoare. În fine, și-au folosit imaginația pentru a găsi modalitățile de a parcurge distanța dintre ei și Pavel, pentru a-și atinge obiectivul. În fiecare pas al acestui proces, imaginația i-a ajutat pe filipeni să se gândească la lucruri care se întâmplau la distanță de ei și de arealul pe care îl puteau experimenta.

Ar trebui deja să fie limpede pentru noi faptul că procesul obținerii informației se bazează foarte mult pe experiență și imaginație. Fie că investigăm dimensiunea etică a Cuvântului lui Dumnezeu, a situației noastre sau chiar a propriei persoane, obținem, de obicei, informația prin intermediul acestor abilități existențiale.

După ce am analizat obținerea informației ca etapă a procesului alegerii binelui, suntem gata să ne îndreptăm către evaluarea informației, adică pasul în care analizăm informația pe care am obținut-o.

EVALUAREA INFORMAȚIEI

Vom discuta despre trei dintre cele mai importante mijloace care ne ajută în evaluarea informației. Mai întâi, vom discuta despre rațiune sau intelect, care reprezintă abilitatea noastră cea mai logică, apoi, vom aborda subiectul conștiinței, adică acea capacitate de a recunoaște binele și răul și, în final, ne vom focaliza asupra emoțiilor, ca indicatori intuitivi ai binelui și răului. Să începem cu rațiunea, adică acea abilitate prin care ne punem gândurile într-o ordine logică.

RAȚIUNEA

Din nefericire, creștinii adesea ajung în extreme atunci când evaluează rolul rațiunii în etică. Pe de o parte, unele tradiții teologice acordă rațiunii mai multă atenție decât oricărei alte abilități existențiale. Acești teologi vorbesc adesea despre “întâietatea intelectului”, ca și cum rațiunea reprezintă un element căruia trebuie să-i acordăm mai multă încredere decât oricăror altor abilități și capacități. Trebuie, însă, să nu uităm niciodată că, pentru a folosi rațiunea în mod corect, aceasta trebuie utilizată în armonie cu toate celelalte abilități ale noastre. Pe de altă parte, unele tradiții merg în cealaltă extrema, considerând uneori folosirea rațiunii ca un lucru advers, ca și când folosirea intelectului uman constituie o ignorare a călăuzirii personale a Duhului Sfânt. Adevărul este, însă, că intelectul nostru vine de la Dumnezeu și că Duhul Sfânt ne ajută să ne folosim de el în mod corect. Ca urmare, el are un rol important de jucat în procesul decizional.

În opinia noastră, rațiunea poate fi definită ca acea capacitate de a ajunge la concluzii logice și de a evalua consecvența unui proces logic. În context creștin, rațiunea folosită corect reprezintă abilitatea de a evalua lucrurile într-un mod coerent și consecvent și a lua decizii în concordanță cu modul biblic de gândire.

Rațiunea intervine în multe domenii ale studierii eticii creștine dar, în acest punct al lecției noastre, ne interesează în mod special felul în care ea ne ajută să înțelegem situația în care ne aflăm, atât prin înțelegerea realităților, cât și prin compararea acestor realități cu normele revelate în Cuvântul lui Dumnezeu.

După cum am văzut deja, la un nivel de bază, chiar și informația pe care o obținem prin intermediul experiențelor noastre senzoriale necesită o măsură de rațiune. De fiecare dată când informația senzorială este procesată mental, ne folosim, într-o anumită măsură, rațiunea.

Să revenim la felul în care ochii noștri trimit imaginea unei vaci la creier. Creierul înregistrează această imagine, dar cea care recunoaște imaginea ca fiind o vacă este rațiunea. Evaluăm caracteristicile vizibile ale imaginii, comparăm această imagine cu informația deja existentă în mintea noastră și ajungem la concluzia că este vorba despre o vacă. Acest nivel fundamental al informației presupune folosirea rațiunii.

La un nivel mai complex, rațiunea ne permite să comparăm diverse realități și să determinăm care este relația logică dintre ele.

Să exemplificăm printr-o ilustrație foarte simplă a evaluării raționale a două realități. Pe de o parte, avem afirmația "David este bolnav" iar pe de altă parte, avem afirmația "Dumnezeu vindecă bolnavii". Prima afirmație declară faptul că sănătatea lui David nu este prea bună, iar a doua afirmație vorbește despre o abilitate a lui Dumnezeu.

Rațiunea ne spune că boala lui David reprezintă o manifestare particulară a unei categorii mai ample, aceea a bolii. Poate că este vorba despre gripă, răceală sau pneumonie. Indiferent de situație, starea lui se include în categoria largă a bolilor, pe care Dumnezeu le poate vindeca. Aceasta ne permite să ajungem la concluzia, implicită dar nu afirmată în datele inițiale, că: Dumnezeu îl poate vindeca pe David.

Atunci când trebuie să luăm decizii biblice, trebuie să aplicăm un raționament similar realităților aferente situației noastre, determinând modul în care acestea se raportează una la cealaltă.

Rațiunea ne ajută să facem și legătura dintre realități și îndatoriri. În acest proces, comparăm realitățile situației noastre cu cerințele normelor lui Dumnezeu. Să analizăm afirmațiile "David este bolnav" și "Trebuie să ne rugăm pentru cei bolnavi". "David este bolnav" reprezintă o afirmație a realităților, pe când „Trebuie să ne rugăm pentru cei bolnavi” este o afirmație a responsabilității noastre. Ea afirmă ceea ce Dumnezeu cere de la noi. Când folosim rațiunea pentru evaluarea acestor afirmații, putem ajunge la o concluzie etică foarte clară: trebuie să ne rugăm pentru David.

Există multe alte modalități prin care trebuie să folosim rațiunea în etică. Folosim rațiunea atunci când trecem de la particular la general, așa cum a făcut-o Isus atunci când a arătat că, deoarece Dumnezeu hrănește păsările, care n-au mare valoare, El se va ocupa și de hrănirea poporului Său, care are o valoare mult mai mare. Ne folosim rațiunea atunci când vorbim despre evenimente condiționate, precum cel al potopului când Dumnezeu a înecat pământul în zilele lui Noe, din cauza acțiunilor păcătoase ale umanității. Iar lista poate continua.

Din păcate, uneori, creștinii cred că Biblia ne învață să nu folosim rațiunea în etică. Sunt de părere că ar trebui să ne oprim, cumva, capacitățile logice când îl ascultăm de Dumnezeu. Nimic mai departe de adevăr. Scriptura folosește rațiunea în permanență, și ne cheamă și pe noi să facem același lucru. Ea prezintă constant o multitudine de argumente morale logice și, pentru că Biblia este infailibilă, logica ei reprezintă modelul perfect pentru sistemul nostru etic.

Bineînțeles că trebuie să nu uităm niciodată de influența coruptă a păcatului, chiar și asupra capacității noastre de a raționa. Ca urmare, rațiunea umană căzută nu poate fi niciodată perfectă, așa cum este rațiunea biblică. Deci, pentru a căpăta încredere, concluziile noastre trebuie să fie confirmate și cu ajutorul celorlalte abilități, a altor oameni și în special, prin Cuvântul lui Dumnezeu. Mai mult, după cum am spus la începutul acestei secțiuni, trebuie să ne încredem în puterea și prezența Duhului Sfânt, pentru a putea realiza aceasta, astfel încât să-I fim plăcuți lui Dumnezeu. Când folosim rațiunea în felul acesta, ea reprezintă o unealtă de mare folos pentru evaluarea informației pe care am obținut-o.

Având această înțelegere a rațiunii, să abordăm modalitățile în care conștiința ne ajută să evaluăm informația de natură etică. Cum ne ajută conștiința umană să evaluăm informația pe care am obținut-o?

CONȘTIINȚA

Pentru scopul acestei lecții, vom defini conștiința ca reprezentând abilitatea primită de la Dumnezeu de a discerne între bine și rău. Ea reprezintă sentimentul

convingerii că gândurile, cuvintele și faptele noastre sunt fie pe placul lui Dumnezeu, fie nu. Iată felul în care 2 Corinteni 1:12 descoperă modul în care Pavel s-a bazat pe conștiința lui:

Lauda noastră este mărturia pe care ne-o dă cugetul nostru că ne-am purtat în lume, și mai ales față de voi, cu o sfințenie și curăție de inimă date de Dumnezeu... (2 Corinteni 1:12)

Pavel și Timotei erau convinși că se purtau într-un mod plăcut lui Dumnezeu, iar conștiința lor le aproba acțiunile. În această situație, conștiința le dădea acestor oameni confirmarea faptului că aveau un comportament plăcut lui Dumnezeu.

În alte situații, atunci când păcătuim, conștiința poate să ne condamne pe drept cuvânt, să ne arate vinovați și să ne încurajeze să ne pocăim. De exemplu, când împăratul David a făcut, într-un mod păcătos, numărătoarea soldaților, conștiința lui l-a învinovățit pentru aceste fapte și l-a îndemnat să se pocăiască. Iată relatarea acestei întâmplări, din 2 Samuel 24:10:

David a simțit cum îi bătea inima, după ce făcuse numărătoarea poporului. Și a zis Domnului: "Am săvârșit un mare păcat, făcând lucrul acesta! Acum, Doamne, binevoiește și iartă nelegiuirea robului Tău, căci am lucrat în totul ca un nebun!" (2 Samuel 24:10)

Cuvântul „lev” folosit aici, tradus literal înseamnă „inimă”. În acest caz, termenul “inimă” se referă la conceptul de conștiință, adică la abilitatea lui David de a distinge între bine și rău.

În sensul acesta conștiința este cea care ne dă capacitatea să evaluăm informația obținută în lumina standardelor Cuvântului lui Dumnezeu. Ea ne confirmă faptul că ne purtăm în conformitate cu Scriptura sau ne condamnă atunci când o încălcăm.

La fel ca toate celelalte abilități și capacități existențiale, și conștiința noastră a fost coruptă de păcat. Ca urmare, din când în când, poate face greșeli. Eroarea conștiinței poate însemna aprobarea a ceva ce este păcătos sau a condamna ceva ce este bun. Oricare ar fi situația, rezultatul este faptul că vom înțelege greșit ceea ce ne comunică Dumnezeu. Pentru simplificare, iată învățătura lui Pavel din 1 Corinteni 8:8-11:

Dar nu carnea ne face pe noi plăcuți lui Dumnezeu: nu câștigăm nimic dacă mâncăm din ea și nu pierdem nimic dacă nu mâncăm. Luați seama însă ca nu cumva această slobozenie a voastră să ajungă o piatră de poticnire pentru cei slabi. Căci dacă te vede cineva pe tine, care ai cunoștință, că șezi la masă într-un templu de idoli, cugetul lui, care este slab, nu-l va împinge pe el să mănânce din lucrurile jertfite idolilor? Și astfel, el, care este slab, va pieri din pricina acestei cunoștințe a ta... (1 Corinteni 8:8-11)

Pavel spune că este acceptabil ca un creștin care are o conștiință puternică și bine informată să mănânce din mâncărurile jertfite idolilor dar, dacă are o conștiință slabă și crede, în mod eronat, că este un lucru rău să mănânci mâncare închinată idolilor, atunci lucrul acesta devine pentru el un păcat. De asemenea, și reciproca este valabilă este un

păcat să faci lucrurile pe care Dumnezeu le interzice, chiar atunci când conștiința ta îți spune că acestea sunt bune. În sensul acesta, iată cuvintele lui Pavel din 1 Corinteni 4:4:

Căci n-am nimic împotriva mea; totuși nu pentru aceasta sunt socotit neprihănit: Cel ce mă judecă este Domnul. (1 Corinteni 4:4)

Conștiința lui Pavel era curată deoarece el credea că a făcut un lucru bun dar știa că faptul că are o conștiință curată și împăcată nu era suficient, fiindcă și conștiința noastră poate greși.

Nu e de mirare că soluția la influența negativă a păcatului asupra conștiinței noastre este încrederea în puterea Duhului Sfânt, care lucrează în noi când ne străduim să ne aliniem conștiința la Cuvântul lui Dumnezeu. El ne ajută să ne acordăm între ele toate abilitățile noastre existențiale, să ne corectăm conștiința atunci când greșește și să o urmăm atunci când ia decizii bune.

După ce am discutat despre rațiune și conștiință, să abordăm modul în care ne putem folosi emoțiile în evaluarea informației. Din păcate, mulți creștini cred că emoțiile nu trebuie să aibă nimic de-a face cu luarea deciziilor biblice dar, după cum vom vedea, Scriptura insistă asupra faptului că emoțiile joacă un rol foarte important în direcția aceasta.

EMOȚIILE

Emoțiile reprezintă sentimente lăuntrice și aspecte afective ale sensibilității noastre etice. Biblia nu vorbește prea mult despre emoții ca despre o categorie abstractă de trăiri, dar tratează o multitudine de manifestări individuale ale emoțiilor, precum dragostea, ura, mânia, frica, bucuria, tristețea, îngrijorarea, mulțumirea și altele. Deci, pentru a vedea modul în care putem folosi emoțiile pentru evaluarea informațiilor, vom analiza felul în care un număr de emoții concrete ne pot ajuta în interpretarea lumii din jurul nostru.

Emoțiile sunt abilități umane date de Dumnezeu care ne ajută să evaluăm informațiile în multiple moduri. De exemplu, răspundem adesea emoțional la anumite situații, încă înainte de a avea o evaluare conștientă și rațională. În aceste situații, emoțiile noastre ne oferă o primă înțelegere a realităților. Ele reprezintă evaluări imediate ale circumstanțelor noastre. De exemplu, dacă traversez strada și aud un claxon de mașină în spatele meu, primul meu răspuns va fi, probabil, unul emoțional, precum frica sau surpriza. Abia după o evaluare conștientă a situației voi fi capabil să explic că mi-a fost frică deoarece m-am simțit în pericol.

În situații precum aceasta, este posibil să spunem că emoțiile se bazează pe o anumită formă a unei rațiuni subconștiente. Știu că un claxon de mașină, adesea mă atenționează de pericol. Deci, când aud un claxon, pot reacționa în mod reflex datorită sentimentului de frică, dar este dificil să identificăm un proces rațional de gândire în manifestarea acestui sentiment reflex. După toate aparențele, lucrul respectiv se întâmplă prea repede pentru a raționa într-un mod conștient și activ.

Se pare că emoția reprezintă prima mea reacție la această experiență și că evaluarea conștientă a evenimentului vine ulterior. Același lucru este valabil multe alte situații etice. Emoțiile reprezintă, adesea, prima interpretare a realității.

Iată relatarea întâlnirii lui Daniel cu îngerul, din Daniel 10:8-17:

Eu am rămas singur și am văzut această mare vedenie. Puterile m-au lăsat, culoarea mi s-a schimbat, fața mi s-a slăbit și am pierdut orice vlagă... și am zis celui ce stătea înaintea mea: "Domnul meu, vedenia aceasta m-a umplut de groază și am pierdut orice putere! Cum ar putea robul domnului meu să vorbească domnului meu? Acum puterile m-au părăsit și nu mai am nici suflare!" (Daniel 10:8-17)

Șocul, teroarea și chinul întâlnirii cu această ființă cerească îl paralizează pe Daniel cu frică. Înainte de a putea gândi rațional, el resimte cu mare intensitate aceste emoții generate de viziunea pe care o are. Această experiență emoțională puternică influențează răspunsul lui la această viziune, motivându-l să se supună mesajului adus de înger din partea lui Dumnezeu.

Sau, să ne întoarcem la regele David și la modul în care răspunde prorocului Natan, în 2 Samuel 12. David păcătuiase, comițând adulter cu Batșeba, și apoi ordonase omorârea lui Urie, soțul ei, pentru a acoperi adulterul. Niciodată, până atunci, nu simțise amărăciune și părere de rău din pricina păcatului lui, așa că nu se pocăise. Lipsa acestor emoții l-a împiedicat să privească în mod corect păcatul, orbindu-l cu privire la gravitatea lui și, astfel, împiedicându-l se pocăiască.

Ca răspuns la împietrirea inimii lui David, Dumnezeu îl trimite pe Natan să spună pilda unui om bogat, care a luat oaia unui om sărac pentru a o servi musafirilor lui. David, care la rândul lui fusese păstor, reacționează emoțional la această poveste iar emoțiile lui îl ajută să vadă nedreptatea situației, umplându-l de mânie împotriva nedreptății făcute de omul acesta. Atunci, Natan îi descoperă adevărul: pilda era o metaforă a acțiunilor lui David, el însuși fiind bogatul care o furase pe Batșeba de la săracul Urie. David cunoștea realitățile acțiunilor lui de multă vreme, dar n-a fost capabil să-și vadă limpede păcatul decât atunci când emoțiile l-au ajutat să-și evalueze faptele după standardul lui Dumnezeu.

Emoțiile noastre pot fi unelte foarte folositoare pentru determinarea felului în care Cuvântul lui Dumnezeu se aplică la viața noastră. Sentimentul de compasiune ne poate ajuta să vedem importanța ajutorării celor în nevoie. Mânia îndreptățită ne poate convinge de valoarea urmării dreptății, experimentarea bucuriei ne poate ajuta să vedem și să proclamăm bunătatea lui Dumnezeu chiar și în mijlocul vremurilor mai dificile. Teama ne poate determina să căutăm modalități de a evita păcatul, sentimentul de vinovăție ne poate alerta cu privire la căderea în păcat iar dragostea ne poate învăța cum să purtăm de grijă, să protejăm, să muștrăm și să arătăm milă celor din jurul nostru.

Bineînțeles, la fel ca restul abilităților noastre existențiale, și emoțiile noastre sunt corupte de păcat și, ca urmare, supuse erorii. De aceea trebuie să-i sfătuim pe oameni să nu-și urmeze emoțiile orbește, fără a reflecta mai întâi la ele. Nu fiecare sentiment pe care-l avem este curat sau corect. Emoțiile noastre scot la iveală tot ce se petrece în inima noastră, păcatele noastre și lucrurile pe care le înțelegem greșit. Deci, trebuie să fim

totdeauna atenți să ne supunem emoțiile călăuzirii Duhului Sfânt, prin Cuvântul lui Dumnezeu și să le acordăm la celelalte abilități și capacități primite de la Dumnezeu.

În concluzie, când ne gândim la armonizarea realităților una cu cealaltă sau la felul în care acestea se raportează la datoria noastră înaintea lui Dumnezeu, practic noi evaluăm informația pe care am obținut-o. În acest proces de evaluare, rațiunea, conștiința și emoțiile reprezintă unelte valoroase care ne pot ajuta să ajungem la concluzii plăcute lui Dumnezeu.

Până acum, în discuția noastră despre alegerea binelui, am privit la câteva dintre abilitățile existențiale pe care ne putem baza cel mai mult, atunci când obținem informații despre situația noastră, precum și la principalele abilități pe care ne putem baza în evaluarea acestei informații. Acum suntem gata să ne îndreptăm către al treilea pas în procesul alegerii binelui: aplicarea informației. În această secțiune a lecției noastre, ne vom focaliza asupra abilităților și capacităților legate în mod direct de actul decizional.

APLICAREA INFORMAȚIEI

Odată ce am înțeles corect Cuvântul lui Dumnezeu, situația în care ne aflăm și pe noi înșine, suntem în poziția de a lua decizia etică. Nu e suficient doar să ne dăm seama ce ar trebui să facem, ci trebuie să luăm decizia de a face lucrul respectiv. Trebuie să luăm o decizie conștientă de a face ceea ce este bine și trebuie să o ducem la îndeplinire. La asta ne referim atunci când vorbim despre aplicarea informației, și anume la decizia care duce la acțiune.

Discuția noastră despre aplicarea informației se va focaliza asupra a două abilități. Mai întâi, vom vorbi despre inimă, care reprezintă o categorie mai largă de abilități, iar apoi, vom discuta despre voință, care reprezintă o categorie mai îngustă de abilități. Să începem cu categoria mai largă, cea a inimii.

INIMA

După cum am văzut într-o lecție anterioară, inima reprezintă centrul întregii noastre ființe. Ea este cea mai profundă parte a ființei noastre, izvorul motivațiilor, și suma tuturor înclinațiilor lăuntrice. În vocabularul biblic, există o mare suprapunere între conceptele de inimă, minte, gânduri, duh și suflet.

Din perspectiva aceste lecții, însă, ne vom focaliza asupra rolului inimii în procesul decizional. Deci, vom defini inima ca izvor al informației și voinței morale. Ea este întreaga noastră persoană, văzută din perspectiva a ceea ce știm și a ceea ce facem cu ceea ce știm.

Vom privi la două aspecte ale inimii, pentru a vedea felul în care funcționează în procesul decizional etic. Mai întâi, vom analiza angajamentele pe care le luăm la nivelul inimii, loialitățile de bază și apoi, dorințele inimii noastre, adică acele lucruri pe care le urmărim atunci când luăm o decizie. Să începem cu angajamentele luate la nivelul inimii.

Angajamentele

În viață, ne luăm multe angajamente. Suntem loiali anumitor oameni, precum familia, prietenii, colegii și frații de credință. Suntem dedicați unor organizații, precum biserica, școala, firma, guvernul și chiar unor echipe sportive. Suntem dedicați anumitor principii, cum ar fi bunătatea, onestitatea, adevărul, frumusețea și înțelepciunea. Suntem loiali anumitor stiluri de viață, anumitor tipare de comportament și unei multitudini de preferințe personale. Oricât ar părea de ciudat, pentru că suntem ființe umane păcătoase, există un sens în care avem și un angajament față de păcat.

Bineînțeles că nu suntem dedicați tuturor acestor lucruri în aceeași măsură. În cazul creștinilor, există un angajament care trebuie să fie mai mare decât toate celelalte: angajamentul față de Dumnezeu. Acest angajament trebuie să guverneze direcția întregii noastre vieți și toate celelalte angajamente trebuie să fie făcute în funcție de el, după cum arată Solomon în 1 Împărați 8:61:

Inima voastră să fie în totul a Domnului Dumnezeului nostru, cum este astăzi, ca să urmați legile Lui și să păziți poruncile Lui. (1 Împărați 8:61)

Și după cum spune profetul Hanani în 2 Cronici 16:9:

Căci Domnul Își întinde privirile peste tot pământul, ca să sprijine pe aceia a căror inimă este întregă a Lui. (2 Cronici 16:9)

Angajamentele sunt importante din punct de vedere etic deoarece, într-o măsură, ele guvernează toate deciziile noastre. Mai specific, alegerile noastre sunt făcute în funcție de angajamentele care sunt cele mai puternice la momentul alegerii. Atunci când angajamentele noastre sfinte sunt mai puternice, acționăm conform loialității noastre față de Dumnezeu, iar El declară comportamentul nostru ca fiind bun. Însă, atunci când cedăm în fața angajamentelor noastre păcătoase, Dumnezeu condamnă comportamentul nostru, după cum spune Isus în Luca 6:45:

Om bun scoate lucruri bune din vistieria bună a inimii lui, iar omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui; căci din prisosul inimii vorbește gura. (Luca 6:45)

Aici, Isus vorbește despre angajamentele noastre ca despre lucru care se află în inima noastră și care se arată întotdeauna prin fapte. Deci, angajamentul nostru față de Dumnezeu se arată prin faptele bune, iar angajamentul față de păcat prin faptele rele.

Deoarece păcatul încă locuiește în noi, fiecare creștin are o multitudine eterogenă de angajamente. Unele dintre angajamentele noastre sunt bune, făcând parte din amplu angajament față de Dumnezeu, dar unele dintre ele sunt rele, pentru că sunt rezultatul faptului că păcatul încă locuiește în inima noastră. Deci, atunci când vrem să luăm decizii biblice, trebuie să fim conștienți de angajamentele noastre. Trebuie să ne supunem Duhului Sfânt în lucrarea lui de a ne ajuta să ne conformăm toate angajamentele caracterului lui Dumnezeu, atât prin înțelegerea Cuvântului Lui, cât și prin aportul

celorlalte abilități pe care le avem. Trebuie să respingem și să încercăm să schimbăm acele angajamente care sunt păcătoase.

Având această înțelegere angajamentului și loialității în minte, suntem gata să discutăm despre dorințe. În ce fel influențează dorințele și năzuințele noastre deciziile noastre morale?

Dorințele

Scriptura arată că, alături de o mulțime eterogenă de angajamente, creștinii au, în inima lor, atât dorințe bune cât și dorințe rele. Când ne îndreptăm inima către lucrurile plăcute lui Dumnezeu, dorințele noastre sunt bune dar, când ne îndreptăm inima către lucrurile pe care El le condamnă, dorințele noastre sunt rele. De exemplu, în 2 Timotei 2:20-22, Pavel dă următoarele instrucțiuni:

Într-o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de pământ. Unele sunt pentru o întrebuințare de cinste, iar altele pentru o întrebuințare de ocară. Deci, dacă cineva se curăță de acestea, va fi un vas de cinste, sfințit, folositor stăpânului său, destoinic pentru orice lucrare bună. Fugi de poftele tinereții și urmărește neprihănirea, credința, dragostea, pacea, împreună cu cei ce cheamă pe Domnul dintr-o inimă curată. (2 Timotei 2:20-22)

Pavel afirmă că trebuie să ne curățim inima, renunțând la dorințele noastre păcătoase, și la năzuințele care sunt generate de păcatul care locuiește noi. Când ne curățim de dorințele rele ale inimii noastre, tot ceea ce mai rămâne sunt acele dorințe plăcute lui Dumnezeu.

Curățirea inimii nu este un lucru ușor, deoarece păcatul se împotrivesc cu tărie. De fapt, această bătălie este atât de dificilă, încât nu o vom putea câștiga niciodată prin propria noastră putere, ci numai prin încrederea în puterea Duhului Sfânt putem nădăjdui să biruim. Dar, deoarece suntem oameni imperfecti, nici încrederea pe care trebuie să ne-o punem în Duhul Sfânt nu este așa cum ar trebui să fie. Iată ce spune Pavel în Galateni 5:17:

Căci firea pământească pofteste împotriva Duhului, și Duhul împotriva firii pământești: sunt lucruri potrivnice unele altora, așa că nu puteți face tot ce voiți. (Galateni 5:17)

Și în Romani 7:15-18, unde scrie:

Căci nu știu ce fac: nu fac ce vreau, ci fac ce urăsc... Și atunci, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine... pentru că, ce-i drept, am voința să fac binele, dar n-am puterea să-l fac. (Romani 7:15-18)

În aceste versete, Pavel pune în contrast dorințele noastre bune cu cele rele. Pe de o parte, avem dorințe duhovnicești, dorințe pe care ni le dă Duhul Sfânt și care sunt pe

placul Dumnezeu, iar pe de altă parte, avem dorințe păcătoase care vin din natura noastră căzută și păcătoasă. Aceste două categorii de dorințe se luptă pentru supremație de fiecare dată când avem de luat o decizie. Când cedăm dorințelor păcătoase, alegerile noastre sunt rele, dar când ne împotrivim acestor dorințe și acționăm conform dorințelor duhovnicești, alegerile noastre sunt bune. Nu există altă opțiune. Există numai două tipuri de decizii: bune sau rele. Fiecare decizie buna e luată în conformitate cu voia Duhul Sfânt și fiecare decizie rea este luată în conformitate cu voia naturii păcătoase.

În viața creștină, cea mai mare dorință a noastră trebuie să fie aceea de a fi plăcuți lui Dumnezeu, și de a face voia Lui. Detestăm faptul că încă mai dorim păcatul. Privite din perspectiva vieții noastre ca întreg, alegerile păcătoase vin în contradicție cu dorințele noastre. Alegem să păcătuim deși nu mai vrem lucrul acesta.

Dar, privite din perspectiva momentului luării deciziei, alegerile nu sunt niciodată în contradicție cu dorințele noastre. Din această perspectivă, întotdeauna alegem ceea ce dorim mai intens la momentul deciziei. Cu alte cuvinte, alegem păcatul pentru că dorim să păcătuim. După cum citim în Iacov 1:14-15:

Ci fiecare este ispitit, când este atras de pofta lui însuși și momit. Apoi pofta, când a zămislit, dă naștere păcatului... (Iacov 1:14-15)

Când ne gândim la inimă în termenii angajamentelor și dorințelor, e ușor să vedem că inima este un factor esențial în procesul decizional etic. Uneori urmăm angajamentele și dorințele noastre bune, luând decizii care aplică în mod corect Cuvântul lui Dumnezeu la viața noastră. Alteori, urmăm angajamentele și dorințele noastre rele, refuzând să trăim conform Cuvântului lui Dumnezeu. Oricare ar fi situația, aceste alegeri pornesc din inima noastră.

După ce am discutat despre inimă, categoria mai generală de abilități folosite în aplicarea informației, suntem gata să privim la voință, care este o categorie mai restrânsă, mai specifică, de abilități existențiale folosite în luare a deciziilor morale.

VOINȚA

Voința reprezintă capacitatea noastră de a lua decizii. Este actul de voință, capacitatea noastră de a alege. Deci, de fiecare dată când facem o alegere sau luăm o decizie, ne folosim de voință.

Ca și celelalte abilități existențiale, voința noastră reprezintă o perspectivă asupra întregii noastre persoane. Deci, nu trebuie să facem greșeala de a crede că există o tensiune între voință și celelalte capacități sau abilități ale noastre ci, atunci când vorbim despre voință, trebuie să privim întregul proces decizional din perspectiva alegerilor pe care le facem și, în mod special, din perspectiva rezultatului.

Bineînțeles că luarea unei decizii corecte este adesea dificilă, deoarece voința noastră este afectată de natura noastră căzută. Pentru un creștin, lucrul acesta înseamnă că, deși Duhul Sfânt ne dă puterea de a lua decizii pe placul Dumnezeu, există totdeauna posibilitatea ca păcatul care locuiește în noi să ne determine să luăm decizii păcătoase.

Este important să înțelegem că voința noastră poate fi activă sau pasivă. Adică, uneori luăm decizii într-un mod pasiv, involuntar, în virtutea unui obicei, pe când alteori dilemele etice cu care ne confruntăm necesită o reflecție activă și o decizie conștientă.

De exemplu, atunci când sunt ispitit să fur o bijuterie valoroasă reclamă voința mea activă. Atunci când văd bijuteria, trebuie să iau decizia activă conștientă de a o fura sau nu. De fapt, putem merge până acolo încât să spunem că orice decizie etică pe care o percepem ca o problemă sau o dilemă necesită implicarea activă a voinței noastre, prin însuși faptul că o percepem în felul acesta.

Dar, există multe probleme etice pe care le abordăm într-o manieră pasivă și involuntară, cum ar fi cele care au de-a face cu lucrurile obișnuite, sau cele la care răspundem într-un mod reflex. De exemplu, suntem destul de pasivi atunci când avem de-a face cu decizii pe care le luăm adesea, precum disciplinarea copiilor. La un moment dat, majoritatea părinților folosesc în mod activ voința pentru a determina ce tip de pedeapsă trebuie aplicată copiilor, având de ales între pedeapsa corporală, interzicerea anumitor privilegii sau să-i pună la treabă. Dar, atunci când vine momentul propriu-zis al aplicării disciplinei, nu ne gândim mereu la moralitatea diferitelor opțiuni ci, pur și simplu, acționăm în virtutea inerției.

Voința funcționează în mod pasiv și atunci când răspundem în mod reflex. Aici am în vedere acele situații neașteptate sau chiar care ne sunt impuse. De exemplu, când văd o pasăre cred că este creată de Dumnezeu. Nu e ceva la care trebuie să mă gândesc pe îndelete, dar nu e nici una din acele situații cu care mă confrunt în mod obișnuit ci, mai degrabă, reprezintă o convingere la care ajung deoarece recunosc mâna lui Dumnezeu în creație. Cu toate acestea, reprezintă un act de voință deoarece presupune luarea unei decizii, în acest caz recunoașterea lui Dumnezeu în calitate de creator al păsării.

Deci, într-un fel sau altul, activa sau pasiv, voința noastră este implicată în toate lucrurile pe care le gândim, le spunem sau le facem. Ea este aptitudinea pe care o folosim pentru luarea oricărei decizii din viața noastră. Deci, pentru ca deciziile noastre să fie pe placul lui Dumnezeu, voința noastră trebuie să-I fie supusă în permanență. Trebuie să ne dorim să împlinim poruncile Cuvântului lui Dumnezeu și trebuie să permitem Duhului Sfânt să ne influențeze voința într-un mod pozitiv, după cum scrie Pavel în Filipeni 2:13:

Căci Dumnezeu este Acela care lucrează în voi și vă dă, după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea. (Filipeni 2:13)

În această lecție am învățat că Dumnezeu ne-a dat o multitudine de abilități existențiale care joacă un rol esențial în alegerea binelui. Dacă ometem vreuna dintre ele, riscăm ca deciziile noastre să nu fie cu adevărat bune din punct de vedere moral. Pentru a înțelege cum funcționează fiecare dintre aceste abilități și capacități în relație cu celelalte, să analizăm o ocazie în care Isus le-a folosit pe toate pentru a lua o decizie etică. Despre aceasta citim în Matei 12:9-13, citim următoarea relatare:

Isus a plecat de acolo și a intrat în sinagogă. Și iată că în sinagogă era un om care avea o mână uscată. Ei, ca să poată învinui pe Isus, L-au întrebat: "Este îngăduit a vindeca în zilele de Sabat?" El le-a răspuns: "Cine este omul acela dintre voi care, dacă are o oaie, și-i cade într-o groapă, în ziua Sabatului, să n-o apuce și s-o scoată afară? Cu cât mai

de preț este deci un om decât o oaie? De aceea este îngăduit a face bine în zilele de Sabat." Atunci a zis omului acelaia: "Întinde-ți mâna!" El a întins-o, și mâna s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă. (Matei 12:9-13)

Să analizăm acest eveniment în termenii lecției noastre. Mai întâi, Isus obține informația. Se folosește de experiență pentru a observa că omul are o mână uscată și își folosește imaginația pentru a stabili obiectivul de a vindeca mâna omului și de a răspunde întrebării ridicate de farisei.

Apoi, Isus evaluează informația. Rațiunea Îl ajută să facă o analogie între scoaterea unei oi dintr-o groapă într-o zi de Sabat, lucru legitim în ochii tuturor, și acțiunea pe care o avea El în vedere, aceea de a vindeca un om într-o zi de Sabat. Conștiința L-a ajutat să ajungă la concluzia că vindecarea acestui om este un lucru bun iar emoțiile L-au ajutat să simpatizeze cu el.

În al treilea rând, Isus pune în practică ceea ce știe. Începe prin decizia pe care o ia în inima Lui, de a face bine. Cel mai puternic angajament al Lui era față de Dumnezeu și cea mai puternică dorință, aceea de a acționa astfel încât să-L onoreze și să-L glorifice pe Dumnezeu, prin vindecarea omului acestuia. În fine, Isus Își folosește voința pentru a duce la îndeplinire hotărârea luată, de a vindeca omul respectiv.

Deci, vedem că aplicarea informației reprezintă pasul final al oricărei decizii etice, al hotărârii luate la nivelul inimii de a rămâne dedicați lui Dumnezeu, în dorința de a-L glorifica pe El. La nivelul acesta, voința noastră alege să gândească, să vorbească și să facă lucrurile cerute de Cuvântul Lui.

CONCLUZIE

În această lecție despre alegerea binelui, am analizat diversele noaste abilități și capacități existențiale, din perspectiva a trei pași pe care trebuie să-i facem în procesul decizional: cel de obținere a cunoștințelor - în care strângem informație, cel de estimare a cunoștinței - în care evaluăm informațiile obținute și, cel de aplicare a informației - în care decidem și acționăm potrivit alegerii etice luate.

Alegerea binelui trebuie să fie obiectivul oricărui creștin. Studiem etica pentru că vrem să luăm deciziile cele mai bune. Studiem Cuvântul lui Dumnezeu, situația în care ne aflăm și propria noastră persoană pentru a afla cum să luăm decizii plăcute Domnului. De-a lungul acestui ciclu de lecții am văzut cât de importanți sunt acești factori și mulți alții dar, în ultimă instanță, după atâta studiu, problema noastră etică se reduce la o singură decizie: vei alege oare ce este bine? Răspunsul la această întrebare va arăta dacă ai luat sau nu o decizie biblică.